4 EYLÛL

38

– İçindekiler –

Namık Kemal	:	O. Tekin
Murabba „ Şiir „	:	Namık Kemal
N. K. Hayatı ve eserleri	:	F. Kutlu Kalkancı
Vatan turküsü „ Şiir „	:	Namık Kemal
N. K. Gençliğe tanıtalım	:	A. B.
„ Vaveyladan „ „ Şiir „	:	Namık Kemal
Bir hatıra	:	Fazlullah Moral
Menekşem'e mısralar „ Şiir „	:	V. C. Aşkun
Bir Halkevi gezisi	:	„ „
Gökler „ Şiir „	:	C. A. Kansu
Ekonomi haftamız	:	Zühtü Güleç
Haberler. Çalışmalar	:	. . . . .

Sivas 10 Kuruş Sayı : 22 - 38

30 — 1. Kânun — 1940

Büyük Şair Namık Kemal'ın Aziz Ruhuna . . (1)

Vatan Vatan diyerek özgenliğin peşinden
Yıllarca bir kuş gibi dolaşıp yandın Kemal !
İstiptadın kalpleri kavuran ateşinden
Yanarak hürriyeti ilkönce andın Kemal ! .

Hürriyet, vatan sözü seninle geldi cana ,
Zindanlarda geçirdin ömrünü davan için .
Harcadın bu uğurda ömrünü yana yana ,
Bu ateşle kül oldu, yandı yıllarca için ! . .

Umupta görmediğin feyzi çoktan kazandık ;
Vatan da, hürriyet de yükseldi, buldu Kemal .
Ne saltanat, ne saray, kalmadı kimse artık ,
Bahtı kara vatanın kurtuldu sevin Kemal ! .

Binbir ezinç içinde kapadın gözlerini ,
Nasıl geldi bak senin özlediğin o günler .
Sevin sildik kabrinden mahzunluk sözlerini ,
Çıktı yurdun bağrına, dayanan kanlı hançer ! .

Vehbi Cem A[illegible]kun

[1] Namık Kemal günü evimizde okunmuştur .

4 EYLÛL

SAYI : 22 — 38 30 - Birincikânun 1940 YİL : 6

SIVAS HALKEVİNİN AYLIK KÜLTÜR DERGİSİDİR

NAMIK KEMAL

Yazan : O. Tekin

Tanzimatla başlıyan edebî yeniliğimizin başında gelenlerden birisi de şüphesiz ki büyük vatan sever Namık Kemaldır. O daha küçük yaşta edebiyata karşı büyük bir sempati duymuş, ömrünün sonuna kadar bu sempatisini muhafaza etmiştir. İlk zamanlarda yaşadığı devrin edebî cere yanlarından müteessir olarak divan şairleri çığrında yürümüştür. Kemal'in yetişdiği devir Divan edebiyatının sukutuna rastlar. Artık divan edebiyatı en büyük şahsiyetlerini vermiş gerek taklit, gerek ibda bakımından yapılacak bir iş kalmamıştı. Leskofçalı Galip, Yenişehirli Avni, Hersekli Arif Hikmet gibi Divan şairleride eskilerin kötü taklitçiliğinden ileri gidemiyorlardı. Tanzimatın ilânı fikir hareketlerine yol açmıştı. Ronesansla medeniyet âleminde haylı ilerliyen Avrupa, Türk aydınlarının gözlerini üzerine çekiyordu. Bu kaynaktan ilk içen Reşit Paşa Şinasiyi yetiştirdi. Ve bizde Avrupaî zihniyetin edebî sahada bayraktarlığını Şinasi yaptı. İlk gazeteyi ve ilk tiyatro eserini hatta münakaşayı, kısaca: Garp kültürünü sınırlarımızdan içeri bu büyük adam soktu. Umarızki Şitnasinin de yüce hatırasını anmak fırsatından uzaklaşmıyalım. Bütün yeniliğimizin anası Şinasidir.

O başlı başına bir âlem, bir okuldu. İşte N. Kemal bu okulda yetişti. Ona ilk garp fikirlerini aşılıyan Şinasi oldu. Kendisi Avrupaya gidince gazetesini N. Kemale bıraktı; Ve bu suretle Namık Kemal kendisini tanıtmak fırsatını buldu.

Namık Kemal zamanının ileri şahsiyetlerindendir. Şairlik, ediplik, Muharrirlik gibi üç büyük meziyeti şahsında ve nefsinde toplamıştır. En büyük hususiyeti bu üç meziyettende üstün olan idealistliğidir...

Şairdi : Eski edebiyatımızın bütün inceliklerine vakıftı. Kendini ve arkadaşlarını bilgisizlikle ittiham edenlere, onların dayandığı şark kültürünü silâh gibi kullanmasını bildi; Ve davasında daima haklı çıktı. Ebediyatta Avrupaî zihniyeti iyi kavramıştı. Yeniliklerimizi yakından gö-

rüyor; her kitabının mükaddimesinde bunları bir bir gösteriyordu. Gazel, Kaside vadisinde eskilerden çok ayrıldı. Bu bariz farkı „ Hürriyet kasidesin „ de görmek mümkündür. Şiirlerini bugün sıkılmadan okuyor, anlamına kolaylıkla nüfuz edebiliyoruz.

Edipti : Edebî nevilerin her birini ayrı ayrı tahlil edüp garple, şark arasındaki teknik ve zehniyet ayrılıklarını tebarüz ettirebiliyordu. Tiyatronun önemini anlamış „ Celâl mukaddimesi „ nde bu işin teknik hususiyetlerini uzun uzadıya izah etmiştir. Yalnız eserleri bugüne göre her bakımdan kusurludur. Fakat zamanındaki tesiri büyüktür. „ Vatan piyesi „ devrinin rağbetini kazanmıştır. Hatta bu yüzden uzun müddet „ Magosa „ zindanında kaldı. Şiir, Hikâye, Roman, Tiyatro hakkında değerli fikirleri vardır.

Muharrirdi : Hayatının büyük kısmını yazıcılığı doldurur. Bu yüzden gazetesi kapanmış; binbir çeşit sıkıntılara uğramış ; yine yazmaktan geri kalmamıştır. Bugünkü gazeteciliğimize örneklik yapacak çalışmaları vardır. Her konu üzerinde serbestçe kalem oynatmış, açık yazmış; herkesin anlıyacağı bir dil kullanmıştır. Makalelerini okuyupta mütahassis olmamak imkânsızdır.

İdealistliği : Asıl Namık Kemal'ın unutulmıyacak cephesi budur. O en büyük tehlikeler karşısında bile „ Hürriyet „ ve „ Vatan „ duyğularından dönmemiştir. Bazı Kemal'ı iyi okumamış bulunanlar ölçüsüz atarlar bununlaberaber mühim bir delil de göteremezler.

Sadece câhildir derler. Evet yüksek bir tahsil görmedi. Lâkin kendi kendini yetiştirmek nasibinden de mahrum kalmadı. Okudu çalıştı. Devrinin birçok bilginlerini geride bıraktı. Gayesiz bilgi neye yarar. O, her şeyden evvel bir dâva adamıydı. Bütün bildiklerini dâvası yolunda harcadı. Hürriyet, vatan kelimelerini kültür hayatımıza sokmak şerefini kazandı. Bugün bir ulusun, bir kütlenin müsbet sahada dertlerine tercüman olabilecek kaç dâva sahibi sanatkâr vardır? Biz Namık Kemalle her zaman öğüne biliriz. Bakın ulusa köle, Türkiye topraklarına babasından şahsına intikal etmiş bir mülk nazariyle bakan padişaha nasıl haykırıyor:

Edepsizlikte tekleriz ,
Kimi olsa etekleriz ;
Haktan da ümit bekleriz ,
Ne utanmaz köpekleriz .

Biz bakmadan sağa sola,
Düşman girdi İstanbula,
Vatanı sattık bir pula,
Ne utanmaz köpekleriz!.

Dalkavuklukla irtikâp,
İşte etti bizi harap,
Sen söyle ey şevketmaap,
Ne utanmaz köpekleriz.

Gösterin böyle açık, böyle cepheden pervasızca bağıran bir sanatkâr gösterin. Namık Kemal bu mısraları dizerken, şevketlü hünkâra cülûsiye, medhiye yazanlarda vardı.

MURABBA

Sıtk ile terk edelim her emeli, her hevesi,
Kıralım hail ise azmimize ten kafesi.
İnledikçe eleminden vatanın her nefesi,
Gelin imdada diyor bak budur Allah sesi ! .

Bize gayret yakışır, merhamet Allahındır ;
Hükmü âti ne gedanın, ne Şehinşahındır.
Dinle feryadını kim tercümei ahındır ,
Dinledikçe ne diyor bak vatanın her nefesi!..

Mahveder kendini bülbül bile hürriyet için ;
Çekilir mi bu belâ âlemi pür mihnet için ?
Din için, devlet için, can çekişen millet için ?
Azme hail mi olurmuş bu çürük ten kafesi ? . .

Memleket bitti, bitmedi hâlâ benü sen ;
Bize bu hal ile bizden büyük olmaz düşmen,
Desti âdadeyiz Allah için ey ehli vatan,
Yetişir terk edelim gayri heva vü hevesi !..

NAMIK KEMAL

Geçenlerde kitaplarımı karıştırırken elime maarif mecmuasının kolleksiyonu geçti. İçinde öyle şiirler varki, onları okuyan „Abdulhamidi büyük bir cihangir sanıyor. Eğer tarihi hakikatler göz önünde olmasa, İskenderler, Daralar, Atillalar, Cengizler onun yanında bir hiç kalacaklar. Bunların yanında :

«Köpektir zevk alan sayyadı biinsafa hizmetten»

Sözlerini bağıran Namık Kemali görünce, berikilerin methiyeleri birer sabun köpüğünden farksız kalıyor.

Büyük değerlerin paha biçilmez haklarını vermekten bir an olsun geri kalmıyan Cümhuriyet devrinde Namık Kemal da yerini almıştır. O da artık bu devrin malıdır. Bu itibarle Kemal ölmemiştir. Bu Türk uluşunu, Türk vatanını yeniden kuran ulu Ata, Namık Kemali de diriltti. Ona „ Var imiş kurtaracak bahtı kara maderini „ dedi. Kim bilir bu ilâhi sesin sahibini millet meclisinde haykırırken görseydi. Büyük Kemal, adaşı ebedî Ataya ne derdi ?. Şüphesiz ki çırpındığı bu yüzden ezildiği davasının tahakkukunu görmekten mütevellit sevinç yaşlarını tutamazdı.

NAMIK KEMAL
HAYATI VE ESERLERi

Tanzimattan sonra başlıyan fikir hareketlerimizin en büyüklerinden biri olan Namık Kemâl, 1840 da Tekirdağında doğdu. Annesi iki yaşında iken öldüğünden dolayı küçük Kemâl'in terbiyesile dedesi Abdüllâtif Paşa meşgul oldu. Abdüllâtif Paşa Kemâlle birlikte Anadolu'nun bir çok şehirlerini memuriyeti icabı dolaştı. Bu suretle Kemâl 12 yaşında birkaç ay Bayazit rüştiyesine 6 ay kadar da Valide mektebine devam etmek imkânını bulabildi.

Dedesinin Karsa tayini dolayısile mektebi terketmek mecburiyetinde kaldı. Karsın gökleri kucaklıyan geniş ufuklarını doya doya seyretti. Tabiatın hür kucağında av ve binicilikle uğraştı. Cemiyetin dar çemberinden kurtaramadığı ruhunu ebedî göklere yükseltti. Kars'ta geçen bu tatlı günler uzun sürmedi. Küçük yaşta şehirden şehre dolaştırmak suretile ileride kendisine gelecek tehlikeyi sezmiş gibi Kemâl'in yıpranmasını istiyen saray, dedesinin memuriyetini Sofyaya nakletti. Kemal Sofya'da dedesinin mütemadî gayretlerile kuvvetlendirdiği Şark kültürünün tesiri altında büyük yarını müjdeleyen manzumeler yazdı.

Bunları bir araya topladı. 18 yaşında İstanbula döndüğü vakit bir divana sahip bulunuyordu; eski edebiyat vadisinde yürüyen, Leskofcalı Galip, Hersekli Arif Hikmet, Kâzım paşalar gibi üstadların yanı başında bir mevki tutuyordu.

Namık Kemal gibi bir zekânın dar kalıplar içine kapanıp kalması doğru almazdı. Şinasi aradığını bulmuş Kemal de içinde tutuşturduğu ateşten ruhlara damla damla verebilecek bir hale gelmiş bulunuyordu. Üstad ve talebe elele verdiler; hayatiyet dolu bir edebiyatın kapısından içeri girdiler. Kemal o zamanın ileri bir muhiti olan tercüme odasına devam etmek suretile Fransızcasını inkişaf ettirdi. Üstadı Şinasini'nin çıkardığı tasviri efkâr gazetesini Şinasinin Parise gitmesi üzerine iki sene müddetle bilafasıla idare etti.

Siyasî bir teşekkül olan yeni Osmanlılar cemiyetinde de çalışıyordu. Makale ve manzumelerile sarayın nazarı dikkatini celbetmekte gecikmedi. Kuşku ve kuruntu içinde yaşiyan saray Namık Kemal'in İstanbuldan uzalaşması için vesile arıyordu. Bunu bulmakta sıkıntı çekmedi. Namık Kemali Erzurum Vâli muavinliğine, Ziya beyi „Ziya Paşa„ yı da Kıbrıs mutasarrıflığına tayin etti.

Sarayın kurduğu tuzağa düşmek istemiyen bu iki Türk entelektüeli Avrupaya kaçmayı en iyi bir yol

buldular. Pariste dahil, bulundukları siyasî cemiyetin çerçivesi içinde faaliyetlerine hız verdiler.

Fakat Abdulaziz'in Avrupa seyahati onların da Paristen Londıraya gitmelerine sepep oldu. Vatanda yetmiyormuş gibi vatan haricinde de saray kendilerini adım adım takip ediyordu. Ziya Paşa ile Namık Kemal iki dost Londırada baş başa vererek Hürriyet gazetesini çıkarmaga başladılar. Paraca sıkıntılarını sarayla arası açık olan perens Mustafa Fazıl Paşa gideriyordu. Biraz sonra Mustafa Fazıl Paşa ile saray arasındaki uyuşamamazlık itilaf ortadan kalktığı için Mustafa Fazıl Paşa İstanbula dönmüş, Avrupadaki Türk gençlerinin himayelerini üzerinden atmıştı.

Namık Kemal birçok Türk münevverleri gibi İstanbula dönmek fırsatını buldu. 1870 de Nuri, Reşat Tevfik beylerle İbret gazetesini çıkarmıya başladılar; çok geçmeden gazete kapatıldı. Namık Kemali de İstanbuldan uzaklaştırmak için Geliboluya Mutasarrıf tayin ettiler. İbret tekrar çıkabildi. Namık Kemal Geliboludan baş muharrir imzasile yazılar gönderdi; bu sırada Ebüzziya Tevfik beyin çıkardığı Hadika gazetesinde de N. K. rümuzile makaleler yazıyordu.

Bu sırada sahne edebiyatımızı kuvvetlendirmek endişesile hareket eden teşekküller görülür. Namık Kemal eski edebiyatın yıkılmasında en büyük bir rolü oynamak istiyen eski edebiyatın zayıf taraflarını bilen bir üstaddır. Bu itibarla o da yerli piyesler istiyen bu teşekküle dahil oldu. Vatan yahut Silistre adlı eserini yazdı. Bu Esergedir paşadaki Güllü Agop tiyatrosunda oynandı. Bu günün ölçüsile, basit ve küçük olan bu eser karanlık bir devir içinde parlıyan bir meşale, serayın tavanlarını çatırdatacak bir dinamizme malikti. Dünya kurulalıdanberi hiç bir eser bu derece halkın coşkun rağbetine mazhar olmadı.

Yaşasın Kemal, yaşasın millet, yaşasın milletin Kemali, yaşasın vatan sesleri piyesin oynanmasına bile engel olabilecek bir vaziyette idi.

Piyes gürültü içinde oynandı. Sokakları dolduran mukaddes sesin meydana getirdiği hareket ruhlarda büyük bir tesir bırakıyor, Namık Kemal fenerlerle aranıyordu, saray hayret ve korku içinde. Fakat Namık Kemali umumî hapishanenin dar koridorlarında görüyoruz. Beş altı ay sonra kara bir devrin sembolü Magosa zindanında vücudunu esir eden kuvvet, bu yüksek ruhun, bugün hakikat olan rüya âleminde dolaşmasına mani olamıyordu. Namık Kemalin vücudu sarayın, ruhu hüriyetin esiri idi.

Namık Kemal tamam 38 ay vatanı uğrunda kaldığı Mağosa da en büyük eserlerini yazdı. Biz faniler için Namık Kemalin ideal uğrunda hayatını istihkar edişi, 38 aylık faaliyeti, çektiği sıkıntılar ibretle seyredilecek ebedî bir levhadır.

Abdulaziz hâledildi; Namık Kemal İstanbuldadır. Meşrutiyeti hazırlıyan en büyük bir müessirdir. Karanlıklar dağılıyor, Namık Kemalin ülküsü tahakkuk etmektedir.

Hürriyet aşıkı bu büyük insan kendi elile teşkilâtı esasiye kanununu hazırlamaktadır.

Abdulhamidin sinsi idaresi, Rus harbi, iliklere kadar işliyen bozğun ve bedbini... İdeâl sahibi insanların bedbin oldukları görülmüş müdür hayır. Bozgunun önüne geçmek imkânı yok, tek bir adam elinde kalem haykırıyor : Bundan Fâtih, Yavuz, Selim, kanije eserleri doğmuştur. Türkün civanmert ruhunu ayaklandırmak istiyor.

Menhus idare meşrutiyeti boğmuş onun yaratıcıları memleketten uzaklaştırılmıştır. Midilli, de oturmak üzere sürülen Namık Kemal, birkaç ay sonra oraya mutasarrıf tayin edildi. Buradan Rodosa daha sonra Sakıza tahvil edilmiştir. Kuvvetli bir zatürrenin tesirile dünyaya gözlerini yuman Namık Kemal ebedî bir sabaha doğmuştur. Vasiyet namesi üzerine Bulayire nakledilmiştir. Kabri Süleyman paşanın yanındadır. Süleyman Nazifin babası Diyarbakırlı Sait Paşanın dediği gibi N. Kemal Millet diye millet diye millet diye gitti.

EBDBî NEVİLERE GÖRE ESERLERİ :

A — Tiyatroları : Tiyatrolarını üç Katagoriye ayırabiliriz .

1 — Hayalî olanlar : Gül Nihâl, Akif, Zavallı çocuk.

2 — Tarihî olanlar : Vatan, Celâleddin Harzamşah.

3 — Ekzotik bir zevkin tazahürü olan Karabelâ

B — Romanları : Romanesk bir eser olan İntibah yahut Ali beyin sergüzeşti eserile birinci cildi ikmâl edilmiş olan tarihî romanı Cezmi.

C — Tarihî eserler : Devri istilâ Salâhaddin Eyyubî. Fatih, Yavuz Selim, Nevruz, Barikai zafer, Kanije.

Ç — Tenkidi mahiyetteki eserleri : Tahribiharabat, Takibi Harabat „ Harabat'ın ikinci cildi için „ İtalyan yazıcılarından Silviyo Pellikonun Meprizon adlı eserinin tercümesi tenkidi.

Namık Kemâlin en büyük eseri Mustafa Kemâl'i ve onun yarattığı Cumhuriyeti hazırlamış olmasıdır.

F. Kutlu Kalkancı

VATAN TÜRKÜSÜ

İşte aldu karşıda hazır silah,
Arş yiğitler, vatan imdadına !
Arş ileri, arş bizimdir felah ,
Arş yiğitler vatan imdadına ! .

Şanı vataa, hıfzı bilâdü ibat ,
Etmededir süngünüze istihat ,
Milleti eyler misiniz namurat ?
Arş yiğitler, vatan imdadına ! .

Cümlemizin validemizdir vatan ,
Herkesi lûtfiyle odur besliyen ,
Bastı aldu göğsüne biz sağ iken ,
Arş yiğitler vatan imdadına ; .

Yara nışandır tenine erlerin ,
Mevtise son rütbesidir askerin ,
Altı da bir, üstü de birdir yerin ,
Arş yiğitler, Vatan imdadına ! . .

NAMIK KEMAL

Namık Kemal'i
Gençliğe Tanıtalım

A. B.

Bundan sekiz yıl önce Ankara Halkevi kütüphanesinde kitap fişlerini karıştırmakta olan on yaşlarında bir çocukla karşılaşmıştım. Ben fişler arasında bir isim arıyordum. Benim kendi elindeki numaraları süzdüğümü görünce biraz çekildi ve yerini bana bıraktı. Ona teşekkür ettim. Yalnız, « çocuğum, sen ne arıyordun? söyle ben belki rastlarım sana haber vereyim ! » dedim. Bana büyük bir ciddiyetle şu cevabı verdi :

— Ben Namık Kemal'in «Vatan yahut Silistire» piyesini arıyordum.

Bu cevap karşısında düşünmeğe başladım, Bu küçük yavru nihayet dört beş yıldır mektebe devam ediyordu. Eski yazıları bilmesine imkân yoktu. O zaman bu piyesin yeni yazılarla bir baskısı yoktu. [1]

Küçük talebeye bir anda bu eserin bulunamıyacağını söyleyemedim. Ona niçin bu kitabı aramakta olduğunu sordum. Verdiği cevap şöylece hatırımda kalmış : Öğretmenleri kendilerine Namık Kemal hakkında bir münasebet getirerek birçok şeyler söylemişlerdi. Onun ateşli eserlerinden bahsetmişlerdi. O da Namık Kemal'i daha yakından tanımak istiyordu. Ona henüz içinde bulunduğumuz harf inkılâbını anlattım. Bu kitabın henüz bizim harflerimizle basılmamış olduğunu söyledim. Evvelâ üzüldü. Sonra hiç olmazsa diğer eserlerinden bazılarının ismini bilip bilmediğimi ve bunların yeni harflerle baskılarının bulunup bulunmadığını sordu. Verdiğim cevap menfi idi. Ona o saatta ne Namık Kemal hakkında yazılmış bir eseri tavsiye edebildim ne de Kemal'in yeni harflerle basılmış eserlerinden bir tanesinin adını söyleye bildim.

O gün mahzun bir boyun büküşle kütüphaneden çıkan bu masum yavru Namık Kemal'i öğrenememişti. Çocuğun birdenbire uyanmış olan bu alâkasını karşılıksız bırakmıştım. Bununla beraber bu vaziyet beni pek fazla düşündürmedi. Kendimi teselli edecek bir cihet bulmuştum :

İlk okulu bitirmek üzere bulunduğum sıralarda ben de Osmanlı devletinin son günlerine ait tarihî hadiseleri ders olarak görmüş, bu safhada milletin hüriyeti, vatanın yükselmesi için çalışan bazı hüriyet fedailerinin de adını duymuştum. Aile, sokak, mektep muhitlerinde her münasebetle adlarını işittiğim

[1] Bugün de Vatan yahut Silistire piyesinin müstakil bir kitap olarak ayrıca basıldığını bilmiyorum. Yalnız Kemalettin Şükrünün «N. K.» adlı kitabının sonuna ilâve edilmiştir.

bu insanlara karşı büyük bir alâka duydum.

Nihayet bir edebiyat havası içine düşüp te bu kahramanların ayni zamanda birer edip olarak ta şöhret kazandıklarını öğrendiğim zaman onlardan da bazı şeyler okumak istedim. Samimiyetle itiraf etmeliyim ki o koskoca bir arslan haybetile hafızamı kurutmuş olan Kemal benim bu mutalâamdan sonra buradaki mevkiini kaybetmek tehlikesine düştü, Bunun sebeplerini şimdi şunlarda buluyorum :

1 — Tarihin bu son safhalarını benim seviyeme hitap eden bir kitaptan okuyamamıştım; bunun için Kemal'in bu devrin içinde ne yapmak istediğini kavrayamamıştım.

2 — Kemal'in dili bana yabancı geliyordu. Bana onu izah ederek okutmamışlardı. Elbette duygu ve düşüncelerini katışıksız bir dille ifade etmekte olan yeni nesil yazıcıları çocuk kafamda daha ehemmiyetli yerleri tutacaklardı.

İşte kütüphanede Namık Kemal in eserini arayan küçük yavruya benim gibi hayal sukutlarına uğramasına vesile vermediğime memnundum.

* *
*

Namık Kemal'in doğumunun 100 üncü yıl dönümü dolayısiyle, vekillik emrile, talebelerimle bir hafta ondan metinler okumak, izahlar icabettiği zaman ne yapadileceğimi düşündüm. Bu işi nasıl yapmam lâzım diye kendi kendime sordum katî bir cevap vermeden çantamda Namık Kemal'e ait metinler dolu olduğu halde sınıfa girdim. Çocuklara Kemal'in ehemmiyetle üzerinde durulması lâzım gelen vatan ve millet mefkûresi üzerinde bazı şeyler söyledim. Ders sonunda çocuklar

— Bize ondan manzumeler yazdırın! diye rica ettiler. Ve pek az zamanlarda yaptıkları fedakârlıkla teneffüse bile çıkmadılar.

Haftanın nasıl yaşatılması icabettiği çocukların alâkasile yoluna girmişti.

O zaman elimizdeki Ortaokul okuma kitaklaplarında Namık Kemal'e ne kadar az yer verdiğimizi esefle düşündüm. [1]

Çocuklar ortaokul tahsili esnasında da onun hakkında bir çok şeyler eşitiyorlar, Fakat ondan örnek okumuyorlardı.

Bu bir hafta derslerim çok alâkalı oldu, Bütün sınıflarda murabbalar, Vatan Türküsü, kaside yazdırıldı. İzah edildi, ezberlendi. Çocuklar büyük bir oburlukla Kemal'in eserlerine saldırdılar, doymak bilmiyorlardı.

Bu canlı geçen hafta gençliğin Namık Kemal'i ne kadar çok sevdiğini isbat etti.

Vaktile bir yazı okumuştum. Bu elinde tuttuğu bütün sinema artistlerinin, sporcuların resmini tanıyıp ta bilmeceyi halletmek için yalnız kara sakallı nur yüzlü bir insanın

[1] Yalnız okuma III de Kemal'in bir makalesinin başlangıcı olan « Gelibolu'da güneş batarken » adli sadeleştirilmiş tasviri kısım vardır.

resmini tanımayan bir takım gençlerin hikâyesi idi. Onu ihtiyar dedelerine sordular, o da cevap veremedi. [1]

Hayır ben bu memlekette Namık Kemal adını duymamış genç bulunduğuna kani değilim. Yalnız «Can» yerine «Jano» diyen ruhu bizden olmayanları istisna edersek.. Esasen muharrir de bunu fantaczik bir şekilde benim burada söylemek istediklerimi ifade etmek için yazmış bulunuyor.

Gençlik Namık Kemal'i işitmiştir, fakat tanımıyor. Bunun meydana koyduğu alâkasızlıktan da elbet o mesul değildir.

Bilhassa henüz edebiyat sınıflarına geçmemiş, fakat en mükim olğunlaşma devresi içinde bulunan gençlik Namık Kemal'i çok okumak mecburiyetindedir. Ona yüz binlerce defa bu memleket ve millet sevgisini söylemektense Namık Kemal'i devrinin içinde onun seviyesine göre ifade eden kitaplarla karşılaştırmak, ona eserlerini onların anlayacağı şekilde izah edilmiş asıllarından göstermek daha esaslı olur.

Okuma kitaplarında elde edilmesi lâzım gelen gayelere bu eserlerle de varmak mümkündür. Velhasıl gençliğe onu bütün heybetile tanıtmak için her fırsattan istifade etmeliyiz.

Bunun ayni zamanda memlekette ilkokul tahsilini müteakip halk kitaplarına saplanıp kalan geniş bir halk zümresi için de faydası olacaktır.

---

[1] Tanınmıyan Adam. Reşat Nuri Aydabir mecmuası Sayı : 3 - shf. 43

Vaveylâ

Feminin rengi aksedip tenine
Yeni açmış güle misal olmuş
İn'itafile bak ne âl olmuş
Servi sîmin safalı gerdenine
Bu letafetle ol nihali rcvan
Giriyor göz yumunca ruyama
Benziyor ayni kendi hulyama
Bu tasavvur dokundu sevdama
Ah böyle gezer mi hiç cânan
Gül değil arkasında kanlı kefen
Sen misin sen misin garip vatan

Bu güzellikte hiç bu çağında
Yakışırmıydı boynuna o kefen
Cisminin her mesamı yare iken
Tuttun evlâdını kucağında
Sen gidersen bizi kalır sanma
Şühedan oldu mevt ile handan
Sağ kalanlar hiç durur mu giryan
Tende yaştan ziyadedir alkan
Söyleyen söylesin sen aldanma
Sen gidersen bütün helâk oluruz.
Koynuna can atar da hâk oluruz

Git vatan Kâbede siyaha bürün
Bir kolun Ravzii Nebiye uzat
Birini Kerbelâda Meşhede at
Kâinata o heybetinle görün
O temaşaya hakta âşık olur
Göze bir âlem eyliyor izhar
Ki cihandan büyük letafeti var
O letafet olursa ger inkâr
Mezhebince demek muvafik olnr
Aç vatan koynunu ilâhına aç
Şühedanı çıkar da ortaya saç

Namık Kemal

İnkilâp Tarihimizi Aydınlatan Bir Hatıra

« Şair ve emekli öğretmen Fazlullâh Meral Erzurum Kongresine Sivas ve Hafik mümessili olarak iştirak etmişlerdi. Üstadın bu kıymetli mesailerine ait hatıralarını neşretmekle, inkilâp tarihimize ait kıymetli bir vesikayı nisyandan kurtarmış olduğumuza kaniiz.

— 11 —

" Daha sonra Ankaradan Halk Fırkası kâtibi umumisi İçel mebusu Saffet bey imzasile bir mektup aldım. İki fotoğrafım isteniyordu gönderdim.

Yukarı kısımlarda yazılması icabeden bir hatıramı da anlatayım : Sivas valiliğinde bulunan Ali Haydar bey merhum bana fazla hürmet ve muhabbet gösterirdi. Ekseri geceler birleşir, ilmî mubaheseler yapardık.

Merhum İstanbul valiliğine tayin edilip Sivastan ayrılırken içime doğan bir kıtai tarihiyeyi beraber götürmelerini arzetmiştim. Muvafık bularak aldılar. Makamı hilâfette bulunan Vahidettin firar etmiş; yerine Büyük Millet Meclisi tarafından ekseriyeti ârâ ile Abdulmecit intihap olunmuştu :

Şurayi millet hâkim umura
Hâkana ait diynî vazife
Sen söyle Fazlı tarihi tamın
Abdulmecittir meşru halife.

valinin bu kıtayı halifeye verip vermediğini bilemiyorum. Arayıp soramadımda. Mahâza bu kıtanın bir suretini de Gazi Paşadan saklı, gizli bir iş yapmış olmamak için Mustafą Kemal Paşaya da göndermiştim.»

ERZURUM KONGRESİNDE BULUNAN ZEVATIN İSİMLERİ

TRABZON : Servet bey « Eski mebusu »
Abanos zade Hüseyin Bey «Mütekait kaymakam.»
POLATHANE : Serdarzade Hasan efendi «Ziraat ve ticaretle meşgul»
VAKFIKEBİR : Abdullah ef. «Giresun idadi müdürü
TİREBOLU : Yusuf Ziya ef. «Nahiye mü.»
GİRESUN : Dr. Ali Naci B. « Gazeteci »
ERZURUM: Mustafa Kemal Paşa « Müstafi Ordu müfettişi »
» Hüseyin Rauf Bey « Bahriye nazırı esbakı
» Hoca Raif « Eski mebus »
TERCAN : Ahmet bey « Ticaretle meşgul »
VAN : Câzım Bey « Meclisi idare azası»
» : Malyemez Tevfik bey « Tüccar »
TORTUM : Kâzım bey « Jandaama alay ko. müstafi
» : Binbaşı Kâzım bey
ORDU : Hasan ef. « Dava vekili »
SÜRMENE : Ümer Fevzi « gazeteci »
» : Ahmet ef. «Ticaretle meşgul »
OF : Yunus ef, « Merkez müderrisi »
RİZE : Necati ef. « Batumda sadayi millet gazetesi müdürü»
» : Hakkı ef. « Dava vekili »

(Devamı Sayfa 15 de)

Menekşem'e Mısralar

— I —

Hasretini çekecek yıllarca gönlüm senin,
Derdinle yana yana gözlerim kapanacak !
Hâlâ kulaklarımda o tatlı güzel sesin,
Bilmem gönül aşkınla daha kaç yıl yanacak !.

Ölürsem kavuşmadan mezarımın taşına,
Yazılsın hicranınla işlenen bu mısralar!
Bestele bu dertleri gelde kabrim başına,
O gün olsun Menekşem ruhumu sesinle sar !...

— II —

Okşâdın önceden bir çocuk gibi,
Yıllarca aşkımı sevdin uyuttun !
Kayboldun sonradan bir ufuk gibi,
Unuttun Menekşem, beni unuttun !..

Unut, sen de unut, anma adımı ;
Uçurma istersen kır kanadımı !
İşit uzaklârdan duy feryadımı,
Unuttun Menekşem, beni unuttun !.'

Ne çıkar seni de ağlar anarsam,
Hicrinle kül olup böyle yanarsam,
Vurulmuş kalp gibi her gün kanarsam,
Unuttun Menekşem, beni unuttun !

Vehbi Cem Aşkun

Sivas Köylerinde Bir

HALKEVİ GEZİSİ

— III —

BOROZİT

Vehbi Cem Aşkun

Aydoğmuşlulara veda derken bir kılavuz istedik. Onlarda işte size güzel bir kılavuz. Kendisi o köydendir; götürsün diyerek on, on iki yaşlarında bir çocuk gösterdiler.

Köylülerin ayrı ayrı ellerini sıktıktan sonra arabamız hareket etti. Yolumuz bir faytonun geçmesine hiçte müsait değildi. Çünkü bir sırtı takibediyordu. Bu yüzden biraz tehlikeli yerlerde Necip Erdemle, ben muhakkak iniyorduk. Bilmem, yaya gitmek daha çok hoşumuza gidiyordu.

Bulunduğumuz sırt etrafa çok hâkimdi. Bilhassa Samsun şosasını çok iyi görüyorduk. Bu yol üzerinde bulunan sıcak çermik uzaktan ne güzel görünüyordu. Bulunduğu yerin yeşil manzarası ve adedi azalan beyaz çadırların görünüşü cidden enfesti.

Gâh ine, gâh bine nihayet Borozitin bulunduğu yerin en yüksek noktasına gelmiştik. Köy derin bir kuyunun dibindeki bakraç gibi gözüküyordu. kuş bakışı tetkik ede ede sırttan yola doğru süratle inmeğe başladık. Bir haylı sarsıldıktan sonra şosaya düşünce sevindik. Zira tehlikesizce Borozite gidebilecektik.

Biraz gittikten sonra yine caddeden ayrılarak köyün dar yolunu takibe başladık. Küçük bir suyu geçtikten sonra köy önümüze çıktı.

Arabamızı pınarın önünde eğledik. Ve küçük kılavuzumuza muhtatarın evini sorduk. Çocuk, babamdır şimdi yollarım dedi.

Bu esnada su içmek maksadiyle çeşmeye gittim. Üzeri kapalı ve tahta bir oluktan çok berrak bir su sızıyordu. Oluğa tıkanan paçavrayı hafifçe çıkardım. Bu hareketimden memnun olmasa gerekki hemen üzerime fışkırdı. Derhal Nasreddin hocanın mahut fıkrası aklıma gelerek deliği tekrar ve iyice tıkadım.

Muhtar gelmişti. Bu iri yarı esmer bir adamdı. Bize nezâketle muamele etti. Ve : hoş geldiniz, odaya buyurun, bizim oturulacak bahçemiz yoktur. Odamız serin ve güzeldir dedi. Hakikaten oturulacak bir bahçe, yoktu.

Muhtarı takibederek kapusunda kocaman bir köpek bulunan şehir tertibi bir eve girdik.

Bol yünlü minderler serildi; su yerine birer bardakta ayran sunulduktan sonra, köylüleri istedik. Muhtar oğluna bazı emirler verdi. Ve bize dönerek : köyde pek kimse yoktur. 3, 4 kişi var. Onları çağırt-

tım. Diğerlerine de ben dediklerleri nizi söylerim dedi.

Bu esnada Kâzım Akdeniz köy çocuklarını kapanın önüne yığmıştı. Hep sırayla geliyorlar, verilen leblebi ve üzümü büyük bir sevinçle ceplerine eteklerine bir kısmı da şapkalarına dolduruyorlardı.

Nihayet muhtarla beraber (4, 5) kişilik bir dinleyici gurubuna Necip Erdem Nüfus, Kâzım Akdeniz de sağlık ve siyasal durum üzerindeki kısa, veciz konferanslarını verdiler.

Konuşmalar bittikten sonra sağlık durumunu sorduk. İyi olduğunu hastaları bulunmadığını söylediler.

Borozit manzara bakımından çok züğürt bir köy. Oldukça kalabalık bulunmasına rağmen az sevimli. Her taraf boş. Bir köyü güzel gösterecek, ağaçlarının bolluğudur.

Bu köy böyle bir servetten mahrum bulunduğu için az seviliyor.

KÖYLÜNÜN DERDİ

Köylerine ait isteklerini sorduk :

Efendim arâzimiz çok dar. Eğer hükûmet şu emvalı metrukeden kalma tarlaları bize verirse muhakkak darlıktan kurtarırız. Aksi takdirde pek fazla sıkıntı çekmekteyiz.

Ayak üzeri bu görüşmeyi müteakip yola çıktık, Ve bir müddet sonra Söğütlühana geldik.

Burası eskiden bir araba hanıydı. Şimdi de ayni durumu muhafaza etmektedir. Yalnız tren, araba nakliyatını durdurduğu için pek o kadar işlemiyor.

Burada arabamızı eğledik.

Karpuzumuzu alarak ağaçların altına gittik. Bir müddet istirahattan sonra yine yola koyularak, tatlı bir ikindi serinliği ile Sivas'ın yolunu tuttuk.

Güneş batarken Sivastaydık. Ve hayli yorulmuştuk.

Yalnız şu muhakkki şehre uzak köylerde büyük bir samimiyet ve dürüstlük var. Bu itibarla şehre yakın olan Boraz itliler az samimî idiler. Ne Çelebilerdeki, nede Aydoğmuştaki sıcaklığı burada bulabildik.

Koşma, türkü ve mani meselesinde de züğürtlüklerini açıkça itiraf ederek :

— Efendi bizim köyde öyle şeyler bulunmaz dediler.

Bu durumda Borozit'in âdet ve anane bakımından yoksulluğunu ve şehre yakınlığı nisbetinde kendi öz hüviyetini kaybettiğini gösteriyor. Bununla beraber her türlü inkişafa müsait. suyu, havası güzel bir köydür.

GÖKLER

Kasırgaya gem vursam,
Selin önünda dursam,
Şimşeğe cevap versem,
Göklere varırmıyım ?

Dağlar başına çıksam,
Bir ışık olup aksam,
Uzaklıkları yıksam,
Göklere varırmıyım ?

Yel olsam toz kaldırsam,
Alev olsam saldırsam,
Göllere su doldursam,
Göklere varırmıyım?

Yâri pazarda satsam,
Canımı öne katsam,
Bir yol sonunda bitsem,
Göklere varırmıyım?

Ceyhun Atuf Kansu

Ekonomi Haftamız

Savaş tarihine şerefli sahifeler kazandıran Türk milleti Ekonomi tarihine de iftihar sahifeleri kazandırmıya namızettir.

Zühtü Güleç

Türk İnkilabı, Türk Milletinin sosyolojik ve ekonomik hayat tarzını yeni bir nizama sokmak için durmadan geceli gündüzlü çalışmakta ve vatandaşların karşılıklı münasebetlerini Millî bir birlik ve samimi bir inanç halinde inkişaf ettirmektedir.

Acunda her büyük eser temkinli bir düşüncenin ve isabetli bir kararın mahsulüdür. Halde istikbali düşünmiyen milletler Her inkıraza, fertler ise mutlak sûrette sefalete mahkumdurlar. (Osmanlı İmpara torluğu bunun en canlı misalidir.) Bir zamanlar 10 milyonluk bir toprağa, 60 milyonluk bir insan kütlesine hükmeden koca imparatorluk ileriyi göremiyen ve realist bir düşünceye sahip olmıyan sergüzeşt adamları tarafından idare edildiği an bir sabun köpüğü gibi sönmüştür.

Geçen Umumi Savaşta Millî bir birliğe sahip olmıyan necip Türk milleti boynuna geçirilen kaptlasyon boyunduruğu altında inim inim inledi. Açlık, sefâlet memleketi baykuş yuvasına çevirdi. Kalıçyada, Anafartalarda düşman mermilerinin delemediği Mehmetçiğin göğsünü dim dik duran mağrur alnını açlığın pençesi mağlup etti.

Bunu çok iyi bilen, bütün acılığını içinden tadan istirap içinde kıvrana kıvrana yetişen bugünkü büyüklerimiz siyasada ve askerî sahada olduğu gibi ekonomik hayatımızda dünden düşünmüşler ve bize mesut bir hayat bağışlamışlar ekonomik hayatımızın ana hattını çizmişlerdir. Bizim ekonomik inkilabımızın hedefi bir müstemleke iktisadiyatı olmaktan kurtulup Millî bir iktisat yaratmaktır onun için davamızın enternasyonal bir ehemmiyeti vardır.

Hiç şüphesizki Balkanların ve yakın şarkın en kuvvetli ve en istikrarlı devleti Türkiye Cümhuriyetidir. Buna rağmen egoist bir arzunun esiri olan realiteyi görmekten âciz olan garp idare adamları Türkiyeyi kaçırılmış bir avantaj olarak görmekte onu tekrar ele geçirmek arzusu içlerinde kıvılcımlanmaktadır. Hiç şüphe yokki bunu varlığımızı emanet ettiğimiz bugünkü büyüklerimiz ve Atatürk entekletüel gençleri çok iyi idrak etmişler. İnkilabın mihverini ve heycanını iktisadî saha-

Bir Hatıra

MAÇKA : İzzet bey «Sabık mebus»
GÜMÜŞHANE ; Kadir bey zade Zeki bey «Zirat ve ticaretle meşgul»
ŞİRAN : Hasan ef. « Müftü »
KELKİT : Osman ef. « Müftü »
ERZİNCAN : Şeyh Hacı Ahmet Fevzi «Nakşibendi şeyhi »
KURUÇAY : Şevki ef. « Müftü »
REFAHİYE : Kemal ef.
PLUMER : Abbas ef. « Mütekait komser »
SİVAS : Fazlullah ef. « Karahisaı Şarkî idadî müdürü
» : Ziya ef. « Nafia başkâtibi »
TOKAT : Rifat bey
MESUDİYE : Mustafa ef. « Eski mebus » Ziraatle meşgul
KARAHİSARIŞARKİ : Dr. Cemil efendi Erzurum belediye tabibi
REŞADİYE : Sırrı ef. « Askerî kâtip »
PASİNLER : Cevat B. «Erzurum müdafaayı milliye cemiyeti Kâ. »
» : Battal B. « Ticeretle meşgul »
KARAKİLİSE : Necati B. «Albayrak gazesi muharriri ve mektep md.»
DİYADİN : İsmail B. «Albayrak md. »
BAYAZİT : Hüseyin B. «Dava V. »
BİTLİS : Hüseyin B. « Binbaşı mütekait »

(Başı Sayfa 10 da)
SİİRT : Hacı Hafız ef. « Müftü naibi »
» : Hafız Cemil ef. « Müderris »
ELEŞKİRT : Mustafa ef. « Tüccar »
KEYFİ : Sait B. « Ziraatla meşgul »
» : Kahraman Sabri «Ziraatle meşgul »
HINIS : Celâl B. « Eşraftan »
İSBİR : Cemal B. « Dava vekili »
YUSUFELİ : Ahmet ef. «Eşraftan»
BAYBURT : Tevfik ef. «Hazine V.»
HAMRIVAN : Sait B. «Eşraftan»
SUŞEHRİ : Hakkı B. « Ziraatle meşgul »
ZARA : Recep ef. «Yüzbrşı mütekait»
ALUCARA : Hüsnü ef. « Nahiye müdürü »
AMASYA : Süreyya B. « Eski İzmit mutasarrıfı »

Erzurum kongresine Sivası temsilen giden emekli öğretmenlerden Fazlullah Moral'a ait hatıra burada hitam buldu.

Bunlar, inkilâp tarihimiz üzerinde çalışan ve çalışacaklara birer materyaldır. Eğer mecmuamız, bu küçük hatıranın neşrile bu çalışmalara faydalı bir hizmette bulunabilirse ne mutlu...

BİTTİ

---

ya nakletmişlerdir. İktisadiyatı yaratmak davasında her vatandaş disiplinli ve şuurlu bir ordunun erleri gibi üzerlerine düşen vazifeyi muvaffakiyetle başarmak için aralarında adeta yarış yapmaktadır. Milletçe yükseliş millî bir birliğe dayandığı gibi aynî derecede de Millî bir ekonomiye de dayanmaktadır. Gençlik savaşta hasta adam diye tesmiye edilen kahraman türk milleti Millî bir birlik sayesindedirki bugünkü beynelmilel sahadaki kudretini eldeetmiş, kendisini dostluğu ile onörle bahsedilecek bir hale getirmiştir.

Bütün Avrupa âleminin sefâlet içinde kıvrandığı şu sırada Türk milleti asûde, kendi yagıyla müreffeh bir tarzda yaşamaktadır. Esasen kendi yağıyla kavrulmak türk milletinin en büyük şiarıdır. Bütün bu mesut gelecekte olan daha mesut günleri türk milleti iman halinde inanmış olduğu büyüklerine ve Millî bir vahdete borçludur.

İstikbalde bugünkünden daha büyük şeyler yapacağımıza savaş tarihinde olduğu gibi, Ekonomi tarihinede gıpta sahifeleri kaydettireceğimize bütün memleketçe samimi bir surette inanmış ve and içmişizdir.

Z. Gölenç

Haberler Çalışmalar

Halkevi Reisi :

Evmizin Reisliğine yine Avukat Ahmet Göze seçilmiştir. Çalışkan arkadaşımızı tebrik eder, başarılar dileriz.

Konferanslar :

Mevcut Halkevleri içerisinde çalışma bakımından evimiz cidden takdire şayandır. Son ay zarfında Lise Felsefe öğretmeği Belkıs Fındıkoğlu „ Ruhi hastalıklar „ Şefik Özbay „ Ruhiyet Felsefesi karşısında kabiliyetler„ Maarif Müdürü Fevzi Ertem zekânın mahiyeti„ Kimya öğretmeni Celâl Akın „ Madde „ hakkında tecrübü bir konfrans vermişlerdir.

Namık Kemal Gecesi :

Büyük Vatan Şairi Namık Kemal-ın doğumunun yüzüncü yıldönümünde zengin bir programla çok güzel bir gece yaşatılmıştır :

1 — Halkevi Reisi Ahmet Göze çok güzel ve heyecanlı bir hitabeyle geceyi açtılar.

2 — Vehbi Cem Aşkun Namık Kemal'ın hayatını çok güzel izah ile, Kemal'a ait şiirlerini okudular.

3 — Lise Edebiyat öğretmeni Vecihe Kılıçoğlu Namık Kemal'ın Şairliği üzerinde bir hitabede bulundular.

4 — Çaylı istirahat verildi.

5 — Lise Türkçe öğretmeni Abdullah Birkan Namık Kemal'ın tiyatro eserleri üzerinde vakıfane bir konuşma yaparak „ Vatan „ piyesinin mevzuunu anlattı .

6 — Halkevi temsil komitesi tarafından „ Vatan „ Piyesinden bir perde muvaffakiyetle oynandı..

Bn suretle büyük şairin doğum günü çok parlak bir şekilde kutlandı.

YOKSULLARA YARDIM

Evmizin sosyal yardım komitesi (550) yoksul aileye (200) ton kömür dağıtmak suretiyle büyük bir faaliyette bulunmuştur.

Kurslar :

Evmizde haftada (3) gün motorculuk, haftada iki saat Fransızca dersleri verilmektedir. Ayrıca (A) ve (B) olmak üzre Hapishanede iki tane de okuma, yazma kursu açılmıştır.

Temsil :

Kör Piyesinin muvaffakiyetli temsilinden sonra, temsil kolu şımdi de „yalnız bir kelime„ adlı piyesi hazırlamaktadır .

Konser :

Biri Türk, diğeri garp müziği olmak üzre, evimiz Ar Komitesi tarafından haftada devamlı iki konser verilmektedir.

Sivas Folkloru

Sivas'ın tarihî, içtimaî ziraî, kültürel durumlariyle Düğün. doğum gibi âdet ve ananelerini, Ata sözleri, Maniler. türküler. Ve Sivas büyükleriyle Sivas halk şairlerini ihtiva eden bu kıymetli eser, tam bir Folklor tetkikidir . . .

Yıllardanberi Folklor sahasındaki çalışmalariyle tanınan Vehbi Cem Aşkun büyük bir emek sarfederek bu değerli eseri meydana getirmiştir . . .

Sivas Halkevi adına hazırlanan bu eserin tabına başlanmıştır. Yalnız kâğıt buhranı münasebetiyle çok az basılmaktadır . .

Mesul ve Yayın Direktörü : Avukat A. Göze

Tertipeden : V. C. Aşkun F. K. Kalkancı

ABONE : Yıllığı - 100 Kuruş

Sivas—Kâmil Matbaası